

Süreç

- ❖ Öğretmen, drama etkinliğine geçmeden önce öğrencilerle günlük hayatta karşılaştıkları problemler, maruz kaldıkları hoşgörüsüz davranışlar ve kendi çözüm yolları hakkında sohbet eder.
- ❖ Ardından sınıfa hoşgörü ile ilgili doğaçlama bir drama yapacaklarını belirtir.
- ❖ Öğretmen, önceden hazırlamış olduğu “örnek olay kartlarını” öğrencilere gösterir.
- ❖ Öğrencilerin, 5,6 ya da 7’şerli gruplar oluşturmasını sağlar.
- ❖ Ardından sırayla bir grubu yanına çağırır ve elindeki “örnek olay kartlarından(ekte) bir tanesini seçmelerini ister.
- ❖ Öğrencilere kartlarındaki olayı izleyici arkadaşlarına söylememelerini ve doğaçlamaları sırasında sınıfta bulunan araç-gereçleri istedikleri şekilde kullanabileceklerini, tamamen serbest olduklarını belirtir.
- ❖ Öğretmen, kartını seçen birinci drama grubuna örnek olaylarındaki karakterleri paylaşmaları için 2 dakika süre verir, süre bittiğinde öğrencilerin başlamaları gerektiğini söyler ve kendisi de izleyici öğrencilerin yanına geçer.
- ❖ 2 dakikalık hazırlanma sürecinde diğer öğrencilerin de sessizce hazırlıkları izlemelerini sağlar ve dramanın tartışma aşamasında öğrencilere yönelteceği soruları ve alacağı cevapları not etmeleri için izleyici gruptan iki öğrenciyi görevlendirir.
- ❖ Öğretmen, öğrenciler doğaçlamalarını yaparlarken üç defa “Don, Don, Don” diyerek ya da düdük vb. herhangi bir aletle öğrencilerin donmaları gerektiğini belirterek dramanın tartışma aşamasına geçişi sağlar. Bu aşamada öğretmen, öğrencilere bireysel ya da toplu sorular yöneltir. Örneğin: O anda neler hissettiklerini, akıllarından nelerin geçtiğini, içinde buldukları durumun dışarıdan nasıl görüldüğünü düşündükleri gibi duygusal farkındalık sağlayacak sorular yöneltir. Bir defada tek bir öğrenciye soru sorabileceği gibi birkaç öğrenciye de soru sorabilir.
- ❖ Öğretmen, cevapları aldıktan sonra herhangi bir sözlü müdahalede bulunmaz ve doğaçlamanın devam etmesi için üç defa “Devam, Devam, Devam” der.
- ❖ Öğretmen, her gruba doğaçlamaları için 5 ile 10 dakika arasında süre verir.
- ❖ Grup doğaçlamasını bitirdiğinde öğretmen onları alkışlar ve teşekkür eder.
- ❖ Öğrencilerinin yanına gider ve önce onlara neler hissettiklerini, sürecin doğaçlama olarak sınıf ortamında oluşması ile gerçek hayattaki arasında ne tür benzerlikler ya da farklar olduğunu, süreç boyunca hoşgörü gösterdikleri, gösteremedikleri ya da bekledikleri yerleri ve nedenlerini kapsayan çeşitli sorular sorar. Ardından aynı soruları izleyici öğrencilere de yöneltir.
- ❖ Böylece süreç içinde yanlışlar, doğrular, mevcut durumlar ve olması gerekenler öğrenciler tarafından ortaya çıkarılmış olur.

“Örnek Olay Kartları”

Akşam saat 8, siz işten çıktınız, çok yorgunsunuz ve otobüs durağına geldiniz. Durak çok kalabalık ve siz gelmeden önce karmaşık bir sıra oluşturulmuş. Siz de sıranın sonu olarak görünen yere geçiyorsunuz ve az sonra otobüsünüz geliyor. İtiş kakış herkes otobüse binmeye çalışıyor ve siz tam otobüse binecekken arkanızdaki kişi sizi itekleyerek önünüze geçmeye çalışıyor. Tepki verir miydiniz? Verirseniz nasıl bir tepki verirdiniz? Olay nasıl devam eder ve son bulurdu? Grup olarak doğaçlamanızı gerçekleştiriniz.

Üniversitede okuyorsunuz. Ders çıkışı arkadaşlarınızla birlikte alışverişe gitmek için otobüs durağına geldiniz. Durak boş olduğu için çok sevindiniz. Biraz bekledikten sonra otobüsünüz de geldi ve hemen bindiniz. Otobüste boş koltuk yoktu ve ayakta kaldınız. Sizden hemen sonra otobüse bir grup delikanlı bindi. Tam da gelip sizin arkanızda durdular. Birkaç dakika sonra bir tanesinden rahatsız oldunuz. Böyle bir durumda bir şey yapar mıydınız? Yaparsanız ne yapardınız? Rahatsızlık durumu neyden kaynaklanıyor ve grup olarak böyle bir durumda nasıl birer tavır takınırdınız? Doğaçlayınız.

Evden aceleyle çıktınız ve okula yetişmeye çalışıyorsunuz. Fakat okul servisinin geçtiği durağa gitmek için ya bir kilometre yürümeniz ya da tramvaya binmeniz gerekiyor. Zaman kaybetmemek için tramvaya binmeyi tercih ediyorsunuz. Hemen tramvay durağına gidiyorsunuz. Fakat durak çok kalabalık ve herkesin binmesini beklerseniz size tramvayda yer kalmayacak ve binemeyeceksiniz. Bu durumda okul servisine de yetişemeyeceksiniz. Ne yapardınız? Duraktaki diğer insanlar neler yapacaklar? Sonuç ne olacak? Süreci doğaçlayarak meydana getiriniz.

Otobüstesiniz. Önünüzde oturan kişi yüksek sesle telefonda konuşuyor ve siz dâhil herkes bu durumdan çok rahatsız oluyor. Etraftakiler oflayıp duruyorlar. Fakat kimse bir şey yapmıyor. Siz bir şey yapar mıydınız? Yaparsanız bu ne olurdu? Karşınızdaki kişinin tepkisi ne olurdu? Doğaçlamanız ile süreci doldurunuz.

Cuma akşamı telefonda arkadaşınızla konuşuyorsunuz ve bir sonraki gün için tiyatroya gitmeye karar veriyorsunuz. Saat 11’de buluşacağımız bir nokta belirliyorsunuz. Tiyatro da 11.30 başlayacak. Ertesi gün oluyor. Otobüse biniyorsunuz ve arkadaşınızı arıyorsunuz. Onun da yolda olduğunu öğreniyorsunuz. Saat tam 10.30’ da ayarladığınız yere geliyorsunuz. Arkadaşınızı arıyorsunuz ama telefonunu açmıyor. 5 dakika sonra kendisi sizi arıyor ve bir sebepten dolayı 11’de orada olamayacağını söylüyor. Arkadaşınız telefonda ne söylüyor? Siz nasıl bir tepki veriyorsunuz? Olay nasıl devam ediyor? Doğaçlama ile süreci oluşturunuz.